

KISISKOLÁSKORI FEJLŐDÉS

6-7-8 év, 1-2. osztály

- Már az ókorban is a gyermeki fejlődés fordulópontjának tartották.
- Az iskolakezdés időpontja azokban a társadalmakban, ahol van tankötelezettség.
- Fontos állomás a gyermek fejlődésében, gondolkodás-módjában.
- A kutatások szerint a gyermekkor legnyugodtabb szakasza: - a fizikai és értelmi fejlődés egyenletes
- nincsenek feltűnő, gyors változások.

A változások **testi-biológiai, értelmi és érzelmi** téren figyelhetők meg.

I. Testi-biológiai változások

- testhossznövekedés (évi 6-8cm)
- testsúlygyarapodás
- fogváltás időszaka
- csontrendszer erősödése
- az izmok fejlődése a mozgás révén biztosított
- javul az egyensúlyérzék, a mozgáskoordináció stabilabb
- központi idegrendszerben történő változások
- finommozgások fejlődése rohamos (ennek fejlettsége feltétele az írástanulásnak)
- finomodik a látási-, hallási érzékelés és észlelés

Fejlődésüket befolyásolják:

- környezeti hatások,
- a gyermek életrendje, életmódja,
- nevelés, szocializáció,
- családi értékrend, erkölcsi normák, stb.
- alvásmennyiség

II . Értelmi fejlődés

- oksági összefüggések keresése
- az objektív valóság iránti érdeklődés nő, a fantázia csökken
- a gondolkodásmód kezdi elveszíteni „gyermeki” jellegét
- logikai szabályok használata segíti a beszéd fejlődését
- képessé válnak műveletek végzésére
- az emlékezet még mechanikus (9 évtől lesz logikus)
- az emlékezet tárolókapacitása nő (a memória terjedelme befolyásolja az olvasás képességét)
- fejlődik a figyelem terjedelme, tartóssága (szándékos koncentráció)

- kiszélesedik az érdeklődési kör
- fejlődésnek indul a képzelet, a kreativitás
- az ismeretszerzés alapja az érzékelés és az észlelés
- fejlődik a szem-kéz összerendezettsége
- fejlődik az akarat, az akaraterő, a feladat-, a kötelesség- és szabálytudat
- fejlődik a beszéd minősége, bővül a szókincs
- még előfordul beszédhiba, de a kiejtés általában tiszta

III. Érzelmi fejlődés

- az érzelmek túlsúlya csökken, kiegyensúlyozottabbá válnak
- az érzelmek alárendelődnek a gondolkodásnak
- új érzelmek alakulnak ki (iskolával, osztállyal, tanulás-sal, pedagógussal kapcsolatban)
- a közösségi élet befolyásolja az erkölcsi érzelmeket
 - Pl.: - fokozódik az igazságosság érzése
 - vágyanak az elismerésre, a dicséretre
 - a siker motiváló erő
 - azonosulnak a „jó”- val, elutasítják a „rossz”- at
 - fontossá válik a közösség, a kortárs csoport
 - kialakulnak a közösségben a helyek, szerepek
 - a kudarc indulatokat válthat ki

Az érzelmi élet zavarai:

- ideges gyermek
- elkényeztetett gyermek
- túl féltett gyermek
- túlzott szigorral, elvárásokkal nevelt gyermek
- elhanyagolt gyermek

Következmények lehetnek:

- beilleszkedési problémák
- kirekesztettség, magányosság
- magatartási gondok, agresszió
- tanulmányi eredmény romlása
- szorongás, lelki sérülések stb.

- Tünetek:
- körömrágás, ceruzarágás, radírtördelés
 - saját ruha tépése, rágása, nyálazása
 - ujjszopás
 - bevizelés
 - tic-elés
 - éjszakai felriadás
 - kényszermozgás
 - durvaság stb.

Iskolai motiváció

- Motiváló erő: - pedagógus
- tudásszomj
 - sikerélmény
 - társak (le ne maradjak)
 - szülők elvárásai
 - család értékrendje

Ezek együtt határozhatják meg a gyermek teljesítményét.

Ezért fontos a SZÜLŐ – GYERMEK – PEDAGÓGUS csapatmunkája.(iskolai, alapítványi programok)

A közös cél érdekében legyen a kapcsolat őszinte, kölcsönös, bizalmon alapuló.

Fontos a tisztelet, a türelem, a törődés, a szeretet és az elfogadás.

Mit tehetünk, hogy egészségesen fejlődjenek gyermekeink?

- rendszeresség a gyermek életében
- olyan életritmus kialakítása, amely megkönnyíti a gyermek életében történő változás elfogadását
- mozgásigény kielégítése (a hiánya tanulási nehézséget okoz)
- a mese fontossága (az esti mesélésekből lesznek később az esti beszélgetések)
- otthoni tanulás kezdetben segítséggel, majd önállóan (30-60 perc)
- ellenőrzés kezdetben rendszeres, később alkalmyszerű
- taneszközök rendben tartása először közösen, majd egyedül

- fontos, hogy legyenek napi feladatai (házimunka) a tanuláson kívül is
- fontos a reggeli, a sok folyadék, a vitaminok
- egy életre meghatározó a tanulás szeretete, ezért fogadjuk el azt a teljesítményt, ami a képességeinek megfelelő
- a jutalmazás, büntetés következetes legyen, tudja a gyerek, hogy tetteinek következménye van
- első osztályban kell a szokásrendet kialakítani és ennek eredményét élvezzük a későbbiekben
- sokat beszélgessenek a gyerekekkel, érdeklődjenek a többiek felől is, hallgassák meg a véleményét (ezekből megtudhatják, hogy milyen az Önök gyermekének a kapcsolata a többi gyerekekkel)

- fontos, hogy pozitív értékeket közvetítsünk, hívjuk fel a figyelmet a jóra
- legyenek Önök is nyitottak, ez példaértékű
- ne vegyünk mindent készpénznek amit mondanak, először járjuk körbe a dolgokat
- ne a gyerekek előtt beszéljünk meg olyan dolgokat, ami nem tartozik rájuk (ez gátolhatja egyéni fejlődésüket, a közösség formálódását)
- meg kell tanítani őket a helyes önértékelésre, önkritikára, önellenőrzésre, esetenként erősíteni kell az önbizalmukat
- a közös érdekek erősítése nélkülözhetetlen, az összefogás 1-1 cél érdekében a kapcsolatok minőségén változtat (azok a tevékenységek, amelyben a szülő, a gyermek és a tanítók együtt vesznek részt, jól szolgálják a közösség és a kapcsolatok erősödését)

ISKOLAÉRETTSÉG

Mi kell ahhoz, hogy iskolás lehessen gyermekünk?

1. Fizikai/biológiai szempontok:

- mozgásszervek,
- érzékszervek.
- idegrendszer épsége.

2. Pszichés szempontok

1.*Fizikai*:- 105 – 120cm magasság

- 16 – 20kg súly
- fogváltás
- alakváltozás
- jobb ill. balkezesség egyértelmű felismerhetősége
- cipőfűző megkötése

- jó egészségi állapot
- jól működő látás, hallás
- helyes ceruzatartás, ollóhasználat
- megfelelő mozgáskoordináció
- finommozgások érettsége
- testséma ismerete
- dominanciák fejlettsége (kéz, láb, szem, fül)
- szem – kéz koordináció
- személyes adatok ismerete
- beszédképesség
- reprodukáló képesség térben, síkban
- soralkotás, sorritmus folytatása
- alak, forma, szín, nagyság megkülönböztetése
- azonosság – különbözőség felismerése

- iránykövetés képessége
- általános tájékozottság
- akaratlagos figyelem és kitartás
- gondolkodás (problémamegoldó)
- analízáló – szintetizáló képesség

2. *Pszichés:*

- a gyermek várja az iskolát, készüljön rá
- a gyermek a rábízott feladatokat végezze el, tevékenységet ne hagyjon abba
- tudjon kapcsolatokat kialakítani, fenntartani kortársaival és felnőttekkel
- találja meg a helyét a közösségben, vegyen részt annak életében
- tudjon alkalmazkodni másokhoz, új körülményekhez

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Összeállította: Földesiné Pethe Andrea tanító